

เอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง **ความรู้พื้นฐานงานศิลป์**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: (รายวิชาทัศนศิลป์)

เล่มที่ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ทัศนธาตุและพื้นฐาน การวาดภาพระบายสี

นางสาวชนิดาภา ทองประทีป

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ: ครุชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร)

สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

แบบคำรับรองเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในสถานศึกษา

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร)

สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

.....

ชื่อผู้เสนอขอ นางสาวชนิตาภา ทองประทีป ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
รายวิชา ทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รหัสวิชา ศ21101)
ตำแหน่งที่ขอ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูเชี่ยวชาญ
ประเภท ตำรา : เอกสารประกอบการเรียน
เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์
เวลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562
เรื่อง ขออนุญาตสอนเสริมทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รหัสวิชา ศ21101)
ชั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำรับรอง

ข้าพเจ้านายสวัสดิ์ เจียมใจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร) สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ขอรับรองว่าขอรับรองว่าเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(รายวิชาทัศนศิลป์) ตรงตามมาตรฐานตัวชี้วัด มีจุดประสงค์การเรียนรู้ เกณฑ์การให้คะแนน รวมถึงรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ เป็นผลงานทางวิชาการของนางสาวชนิตาภา ทองประทีป ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร) ซึ่งได้ใช้ความพยายามศึกษาค้นคว้า และจัดทำเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ รหัสวิชาศ21101 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นมาด้วยความรู้ความสามารถ ทักษะประสบการณ์ ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ ภายใต้การนิเทศ กำกับติดตามผลของข้าพเจ้าตลอดมา ซึ่งสัมฤทธิ์ผลจริงดังที่มุ่งหวังไว้ทุกประการ

ขอขอบคุณในความวิริยะอุตสาหะ สมควรได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างและเผยแพร่ในโอกาสต่อไป

ผลการตรวจสอบ

☒ รับรองเอกสารประกอบการเรียนถูกต้องตามนิยาม และมีการเผยแพร่ในรูปแบบที่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้น

☐ ไม่รับรอง เนื่องจากลักษณะเอกสารไม่ถูกต้องตามนิยาม

ลงชื่อ.....

(นายสวัสดิ์ เจียมใจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร)

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์) เล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกให้เกิดความชำนาญ เกิดการเรียนรู้ที่คงทนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างนิสัยให้เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียน เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ ชุดนี้ผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจให้ชัดเจน และได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและผ่านการหาประสิทธิภาพมาแล้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนำมาจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมบทเรียน ทำให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้นำมาใช้ในการตัดสินใจและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญประกอบการสอนของครู โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง นักเรียนสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเอง และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เอกสารประกอบการเรียน ชุดนี้ประกอบด้วย

เล่มที่ 1 ตอน องค์ประกอบศิลป์

เล่มที่ 2 ตอน ทัศนธาตุพื้นฐาน

เล่มที่ 3 ตอน ทัศนธาตุและพื้นฐานการวาดภาพระบายสี

เล่มที่ 4 ตอน ทัศนธาตุการจัดภาพ

เล่มที่ 5 ตอน สีในงานทัศนศิลป์

เอกสารประกอบการเรียนแต่ละเล่มประกอบด้วย ผังมโนทัศน์หน่วยการเรียนรู้ คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน คำแนะนำสำหรับนักเรียน สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน เนื้อหาสาระที่นำเสนอในรูปแบบของการ์ตูน สารความรู้ กิจกรรมกิจกรรมทักษะต่าง ๆ พร้อมทั้งมีเฉลยเพื่อให้ ตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินผลการเรียนรู้

ขอขอบพระคุณนายนายสวัสดิ์ เจริญใจ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร) ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำในการจัดทำผลงานวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการเรียนชุดนี้ จะมีประโยชน์ในการพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ชนิตาภา ทองประทีป

บทนำ

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์) เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยแบ่งหน่วยการเรียนรู้ประกอบกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้รายชั่วโมง แบ่งเนื้อหาทยอยออกเป็น 5 หน่วย ดังนี้

1. องค์ประกอบศิลป์
2. ทัศนธาตุพื้นฐาน
3. ทัศนธาตุและพื้นฐานการวาดภาพระบายสี
4. ทัศนธาตุการจัดภาพ
5. สีในงานทัศนศิลป์

ด้วยเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ ใช้ฝึกทักษะ/กระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความรู้ ความชำนาญในการคิด การค้นหาความรู้ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย การให้เหตุผลการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอ ซึ่งผู้จัดทำได้นำเสนอเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ ที่เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก สะดวกในการคิดและการเขียนตอบ มีรูปภาพประกอบน่าสนใจ สอดแทรกการทำกิจกรรมในกิจกรรมทักษะการเรียนรู้ ทำให้เข้าใจง่าย สนุกสนาน เหมาะสมกับวัยของนักเรียนในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้สามารถใช้ฝึกทักษะเพิ่มเติมในเรื่องที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ใช้เอกสารประกอบการเรียนนี้ได้ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนหรือใช้ขณะสอนก็ได้ตามความเหมาะสม

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี หวังว่าเอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ที่สนใจ และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาทัศนศิลป์ของนักเรียนให้สูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 5 เล่มดังนี้

- เล่มที่ 1 องค์ประกอบศิลป์
- เล่มที่ 2 ทัศนธาตุพื้นฐาน
- เล่มที่ 3 ทัศนธาตุและพื้นฐานการวาดภาพระบายสี
- เล่มที่ 4 ทัศนธาตุการจัดภาพ
- เล่มที่ 5 สีในงานทัศนศิลป์

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์) เล่มนี้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำเอกสารประกอบการเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (child-centered) เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้ใช้ความสามารถในการศึกษาความรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งเป็นการฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะการสร้างความรู้ และสรุปความรู้อย่างเป็นระบบรู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ฝึกความมีวินัยในตนเอง ปลูกฝังความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในกลุ่ม มีความเป็นอิสระในขณะที่เรียน รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นการฝึกความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูควรศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียนต่อไป

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์) จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร) สังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย

- 1.1 คำชี้แจง
- 1.2 คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับครู
- 1.3 คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน
- 1.4 ผังมโนทัศน์
- 1.5 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.6 แบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.7 สารการเรียนรู้
- 1.8 กิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้
- 1.9 แบบทดสอบหลังเรียน
- 1.10 บรรณานุกรม
- 1.11 ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

เฉลยกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้

กระดาษคำตอบ

รายการ	หน้า
แบบคำรับรองเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในสถานศึกษา	1
คำนำ	2
บทนำ	3
สารบัญ	5
ผังมโนทัศน์	6
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับครู	7
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	8
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน	9
มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	10
จุดประสงค์การเรียนรู้	11
แบบทดสอบก่อนเรียน	12
สาระการเรียนรู้	14
กิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 1	33
กิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 2	34
กิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 3	35
กิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 4	36
แบบทดสอบหลังเรียน	37
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	40
เฉลยกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 1	41
เฉลยกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 2	42
เฉลยกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 3	43
เฉลยกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ 4	44
กระดาษคำตอบ	45
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	46

ผังมโนทัศน์

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์)

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์)
สำหรับครู

1. ขั้นการเตรียมตัวก่อนใช้เอกสารประกอบการเรียน

- 1.1 ศึกษาคู่มือการใช้เอกสารประกอบการเรียนโดยละเอียด
- 1.2 ศึกษาหลักสูตร เอกสาร คู่มือ แผนการจัดการเรียนรู้ มาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้เข้าใจ
- 1.3 ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ให้เข้าใจ
- 1.4 ตรวจสอบสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในเอกสารประกอบการเรียนก่อนนำไปใช้
- 1.5 จัดลำดับเอกสารที่ต้องใช้ไว้ตามลำดับก่อนหลัง
- 1.6 แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4-5 คน ปฏิบัติกิจกรรม

2. ขั้นการใช้เอกสารประกอบการเรียน

- 2.1 ก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง ครูควรชี้แจงจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนให้นักเรียนได้เข้าใจตรงกัน
- 2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับเอกสารประกอบการเรียน
- 2.3 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบต่อหน้าที่ และกล้าแสดงออก
- 2.4 สังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมและให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือในขณะทำกิจกรรม

3. ขั้นหลังการใช้เอกสารประกอบการเรียน

- 3.1 เก็บรวบรวมผลงานนักเรียนและคะแนนจากการประเมินต่าง ๆ ให้เป็นระบบ
- 3.2 เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม ครูควรให้นักเรียนได้ร่วมกันตรวจสอบและเก็บสื่ออุปกรณ์ให้เรียบร้อยเพื่อสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (รายวิชาทัศนศิลป์)

1. ศึกษาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้คู่กับเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ศึกษาวิธีการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้เข้าใจ
3. เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมและสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและวิธี การวัดผล ประเมินผลและเฉลยหรือแนวคำตอบ
4. ก่อนการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ ชนิดเลือกตอบ เพื่อประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะการคิด การแก้ปัญหาเล็กน้อยเพียงไร นำไปเปรียบเทียบกับผลการเรียนรู้ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกแผน โดยบันทึกคะแนนแต่ละคนที่สอบได้ลงในแบบบันทึก
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกทักษะการเรียนรู้ เรื่องความรู้พื้นฐานงานศิลป์ จำนวน 5 เล่ม ดังนี้
 - เล่มที่ 1 องค์ประกอบงานศิลป์
 - เล่มที่ 2 ทัศนธาตุ
 - เล่มที่ 3 ทัศนธาตุพื้นฐานการวาดภาพระบายสี
 - เล่มที่ 4 ทัศนธาตุการจัดภาพ
 - เล่มที่ 5 สีในงานทัศนศิลป์
6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ ชนิดเลือกตอบ ก ข ค และ ง

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์
เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำหรับนักเรียน

1. ขั้นการเตรียมตัวก่อนใช้แบบฝึกทักษะ

- 1.1 ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตนเองจะเรียนหรือปฏิบัติกิจกรรมมาก่อนล่วงหน้า เพื่อให้เข้าใจในบทเรียนได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น
- 1.2 เตรียมความพร้อมของตนเองสำหรับการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในห้องเรียนและเพื่อนร่วมกลุ่ม
- 1.3 ศึกษาคำชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ของเอกสารประกอบการเรียน

2. ขั้นการใช้แบบฝึกทักษะ

- 2.1 ดำเนินกิจกรรมตามชุดแบบฝึกทักษะโดยทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 2.2 ศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาจากใบความรู้
- 2.3 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกับครู เพื่อนในห้องเรียนและเพื่อนร่วมกลุ่ม พร้อมทั้งปฏิบัติกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น
- 2.4 ทำแบบฝึกทักษะปฏิบัติ ด้วยตนเองที่ละแบบฝึกทักษะตามลำดับอย่าเปิดข้าม หน้าใดหน้าหนึ่งโดยเด็ดขาด เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที
- 2.5 เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกทักษะเสร็จแล้ว ร่วมกันตรวจคำตอบจากเฉลยและสรุปความรู้ที่ได้รับ
- 2.6 ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อดูความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนหลังจากทำกิจกรรม
- 2.7 นักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมให้ครบทุกขั้นตอน ทั้งกิจกรรมระหว่างเรียนและหลังเรียน

3. ขั้นหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

- 3.1 ประเมินผลว่านักเรียนผ่านเกณฑ์หรือไม่
 - ☒ “ผ่านเกณฑ์การประเมิน” ให้นักเรียนศึกษาตอนต่อไป
 - ☒ “ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน” ให้นักเรียนย้อนกลับไปศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาจากใบความรู้ทดลองทำกิจกรรมและฝึกทักษะ

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1

สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตาม
จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์
วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างาน
ทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก
ความคิดต่องานศิลปะอย่างมีอิสระ
ชื่นชม และประยุกต์ใช้
ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

1. บรรยายสิ่งแวดล้อมและงาน
ทัศนศิลป์ที่เลือกมา โดยใช้ความรู้
เรื่องทัศนธาตุและ หลักการออกแบบ

2. วิเคราะห์และบรรยาย
วิธี การใช้ทัศนธาตุ และหลักการ
ออกแบบในการสร้างงาน ทัศนศิลป์
ของตนเองให้มีคุณภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ความรู้พื้นฐานงานศิลป์
เรื่องทัศนธาตุและพื้นฐานการวาดภาพระบายสี

ด้านความรู้ (K) เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. อธิบายอธิบายความหมายของทัศนธาตุได้
2. อธิบายความหมายและความเป็นมาของการวาดภาพระบายสีได้
3. อธิบายความหมายและลักษณะของเส้นได้

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

1. บอกวิธีใช้และเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีได้
2. วาดภาพระบายสีได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม
3. ทำงานร่วมกันกลุ่มเป็นทีมด้วยความกระตือรือร้นได้
4. ทำกิจกรรมทักษะและแบบทดสอบได้ถูกต้องร้อยละ 80

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่ เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน
5. มีจิตสาธารณะมีวินัย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยกาเครื่องหมาย X หน้าตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

- 1 ข้อความใดหมายถึงการวาดภาพระบายสี
 - ก การมัดย้อมสี
 - ข การแกะสลักเป็นลวดลาย
 - ค การชุบ ชีด เขียน ระบายสี
 - ง การพิมพ์ภาพด้วยสีชนิดต่าง ๆ
- 2 ดินสอมีการใช้งานในการวาดภาพระบายสีอย่างไร
 - ก ลบภาพ
 - ข ร่างภาพ
 - ค ระบายสี
 - ง วัดขนาด
- 3 ถ้าต้องการวาดภาพระบายสีที่สื่อถึงความสงบนิ่ง ควรใช้เส้นใดเป็นส่วนประกอบหลัก
 - ก เส้นโค้ง
 - ข เส้นหยัก
 - ค เส้นขดกันหอย
 - ง เส้นตรงแนวนอน
- 4 เส้นมีความหมายว่าอย่างไร
 - ก จุดที่กระจายหลายทิศทาง
 - ข การลากเส้นเป็นภาพ
 - ค การขีดหรือลากเส้นให้บรรจบกัน
 - ง การลาก ชีดเขียนไปตามทิศทางที่ต้องการ
- 5 ภาพวาดระบบสีที่มีเส้นขดกันหอยเป็นส่วนประกอบหลักของภาพให้ความรู้สึกอย่างไร
 - ก ยุ่งเหยิง
 - ข วกวน
 - ค ไม่มั่นคง
 - ง ไม่เป็นระเบียบ

6 การวาดภาพเพื่อแสดงความเป็นเอกภาพให้เห็นเด่นชัด คือข้อใด

ก การนำเอารูปลักษณะที่เหมือนกันมา
รวมกลุ่มโดยให้มีการสัมผัสกันและทับซ้อน
กันอย่างงดงาม	ข การนำเอารูปร่าง รูปทรง สีเหลี่ยม
สามเหลี่ยมและทรงกลมมาจัดเป็นกลุ่มก้อน
ซ้อนกัน
ค การจัดภาพที่ใช้พื้นที่ว่าง พื้นผิว น้ำหนัก
อ่อน-แก่ให้เกิดความสวยงาม	ง การจัดภาพโดยเน้นการใช้สีที่กลมกลืนและ
ตัดกัน

7 จากภาพลักษณะเส้นตรงของต้นไม้ให้ความรู้สึกอย่างไร

ก มั่นคง	ข ยุ่งเหยิง
ค วกวน	ง ราบเรียบ

8 เส้นมีความหมายว่าอย่างไร

ก จุดที่กระจายหลายทิศทางทาง	ข การขีดหรือลากเส้นให้บรรจบกัน
ค การลากเส้นเป็นภาพ 2 มิติ	ง การลากขีดเขียนไปตามทิศทางที่ต้องการ

9 การวาดภาพที่มีการตัดเส้น หรือวาดเส้นนิยมใช้กับงานในข้อใด

ก ภาพทิวทัศน์เหมือนจริง	ข ภาพแสดงเหตุการณ์สำคัญ
ค ภาพประกอบนิทาน หรือละคร	ง ภาพที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ ผสมกัน

10 สีที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์หรือทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ถูกต้องตรงกับข้อใด

ก สีเทา ให้ความรู้สึกเศร้าโศก เหงา
น่ากลัว	ข สีเขียว ให้ความรู้สึกสดชื่น เจริญเติบโต
ปลอดภัย
ค สีเหลือง ให้ความรู้สึกอันตราย ร้อนแรง
ตื่นเต้น	ง สีขาว ให้ความรู้สึกสว่าง สดใส ศรัทธา
น่าเคารพ

ทัศนธาตุ หมายถึง ส่วนประกอบของการมองเห็นในงาน

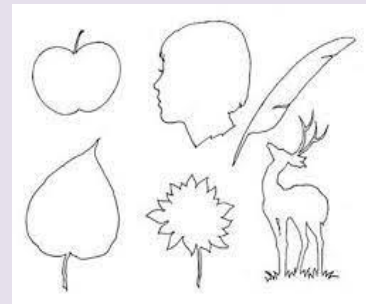
ทัศนศิลป์หรือส่วนประกอบของการวาดภาพระบายสี ได้แก่ จุด
เส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา สี บริเวณว่าง และพื้นผิว เป็นต้น
การนำมาประกอบกันได้สัดส่วนที่เหมาะสม ทำให้เกิดคุณค่า
ความงามทางศิลปะ

จุด

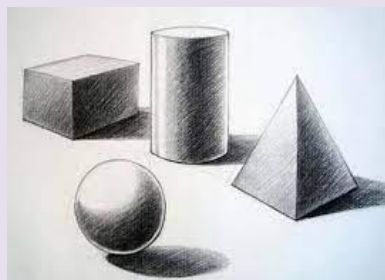
เส้น

รูปร่าง

รูปทรง

แสงเงา

สี

ทัศนธาตุและพื้นฐานการวาดภาพระบายสี

ทัศนธาตุ หมายถึง ส่วนประกอบของการมองเห็นในงานทัศนศิลป์ หรือส่วนประกอบของการวาดภาพระบายสี ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา สี บริเวณว่าง และพื้นผิว เป็นต้น การนำมาประกอบกันได้สัดส่วน ที่เหมาะสม ทำให้เกิดคุณค่าความงามทางศิลปะ

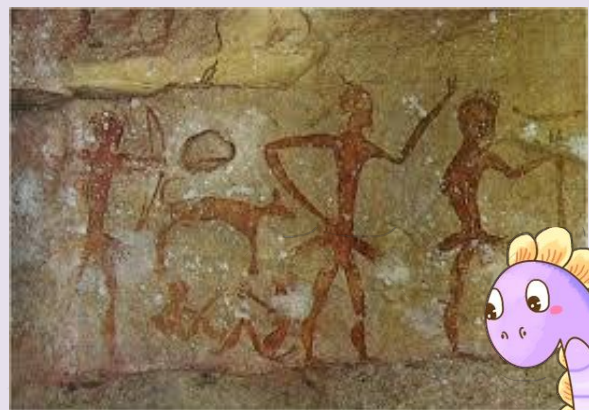
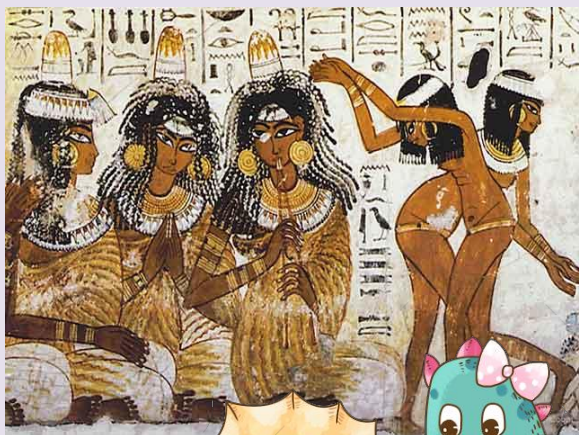
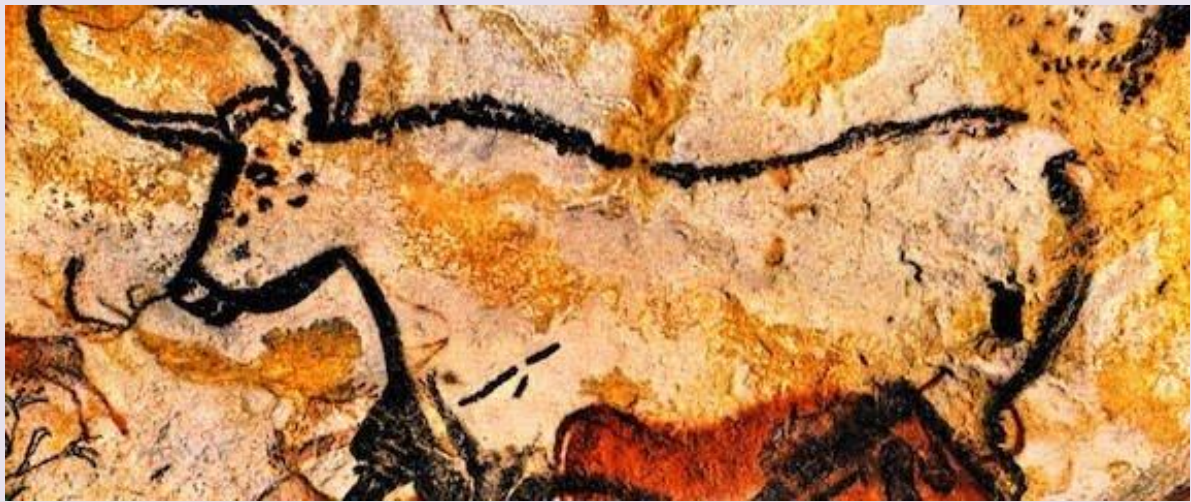

การวาดภาพระบายสี หมายถึง การขีด ขีด เขียน ระบายสีชนิดต่างๆด้วย วิธีการต่าง ๆ กัน มีลักษณะสองมิติ คือ กว้างและยาว ส่วนสามมิติ คือ ความตื้นลึก นั้นอยู่ที่ความรู้สึกของผู้ที่ได้ชมภาพนั้นๆ เป็นการถ่ายทอดความงาม อารมณ์ ความรู้สึกลงบนกระดาษ ผ้าใบ ไม้อัด หรือวัสดุอื่นๆ ให้เป็นรูปภาพคน สัตว์ สิ่งของ สิ่งก่อสร้าง ทิวทัศน์ธรรมชาติ เป็นต้น

ความเป็นมาของการวาดภาพระบายสี

ในสมัยก่อนมนุษย์ได้ใช้วิธีการวาดภาพระบายสีเป็นการบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ เพื่อจารึกเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น การล่าสัตว์ การทำมาหากิน การดิ้นรนต่อสู้กับภัยธรรมชาติ และความเชื่อพิธีกรรมต่างๆ โดยใช้กระดูกสัตว์ หิน เศษไม้ และวัสดุอื่นๆ เเท่าที่จะหาได้นำมาขีด เขียน ทำให้เกิดร่องรอยเป็นรูปแล้ว ระบายสีที่ทำจากพืชหรือเลือดสัตว์ลงไป โดยบันทึกตามผนังถ้ำบ้าง หินบ้าง ตลอดจนระบายตกแต่งใบหน้าและตามร่างกายของคนบางเผ่า เป็นต้น

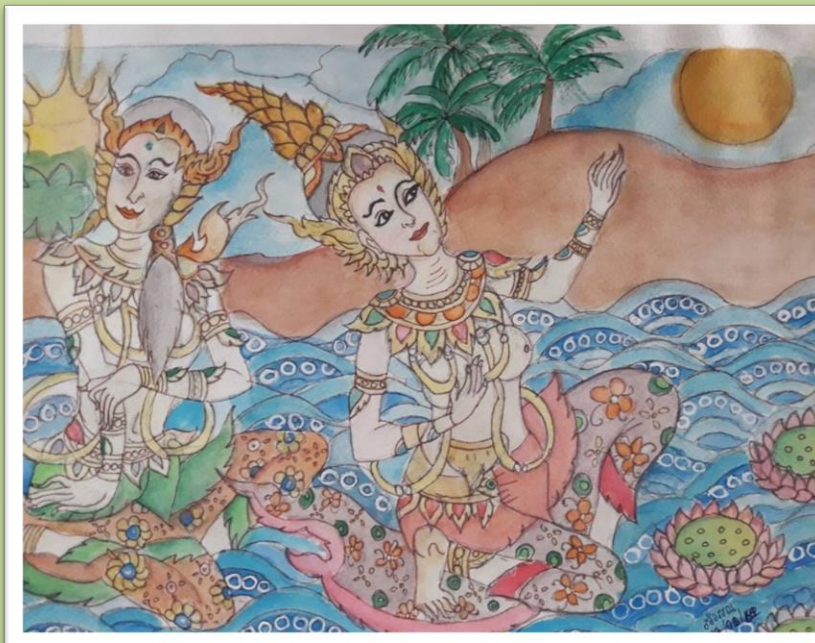
ความหมายของการวาดภาพระบายสี

การวาดภาพระบายสีหมายถึง การขีด ขีด เขียน ระบายสีชนิดต่าง ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน มีลักษณะสองมิติ คือ กว้างและยาว ส่วนสามมิติ คือ ความตื้นลึกขึ้นอยู่กับความรู้สึของผู้ที่ได้ชมภาพนั้นๆ เป็นการถ่ายทอดความงาม อารมณ์ความรู้สึกลงบนกระดาษ ผ้าใบ ไม้อัด หรือวัสดุอื่นๆ ให้เป็นรูปภาพคน สัตว์ สิ่งของ สิ่งก่อสร้าง ทิวทัศน์ธรรมชาติ เป็นต้น

การถ่ายทอดความงาม อารมณ์ ความรู้สึกเป็นภาพวาดระบายสี

นิทรรศการศิลปะ Art Varity 2016 ผลงานโดยนักเรียนโรงเรียนนานาชาติคอนคอร์เดีย
จัดแสดงระหว่างวันที่ 3 – 27 กันยายน 2559 ที่มา:<http://blingduck.exteen.com/20110903/entry>

เด็กหญิงระวีวรรณ ระนาดแก้ว ม2/1 โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร)
ร่วมกิจกรรม สำนักศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

พัฒนาโดย นางสาวชนิตาภา ทองประทีป โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร)

ความหมายของวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพระบายสี

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพระบายสี หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดระบายสี ได้แก่ กระดาษ ดินสอ ยางลบ พู่กัน จานสี สีประเภทต่างๆ เป็นต้น

วิธีใช้และเก็บรักษาวัสดุ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพระบายสี

วัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิดมีคุณสมบัติการใช้งานที่แตกต่างกัน จำเป็นต้องรู้จักเลือกใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน หลังใช้แล้วควรเก็บรักษาให้เรียบร้อย จึงจะทำให้อุปกรณ์คงทน และใช้ได้นาน

1. ดินสอ ดินสอที่ใช้ในการวาดภาพ ถ้าใช้ HB จะมีความแข็งของไส้ดินสอ สีอ่อนเมื่อขีด บนกระดาษ ใช้ร่างภาพก่อนระบายสี ถ้าเป็น 2B ถึง 6B หรือ EE จะมีความอ่อนของไส้ดินสอ และเมื่อขีดจะมีความเข้มกว่า ใช้สำหรับตัดเส้น หรือแรเงา ใช้เสร็จแล้วเก็บใส่กล่องให้เรียบร้อย

2. ดินสอสี หรือ สีไม้ มีคุณสมบัติคล้าย

ดินสอ ใช้ได้ทั้งการเขียนและระบายสี สามารถผสมสีโดยการระบายทับกัน สีไม้บางชนิดที่ระบายแล้วสามารถใช้พู่กันจุ่มน้ำแต้มให้สีผสมกันได้ ใช้เสร็จแล้ว เก็บเรียงใส่กล่องให้เรียบร้อย

3. สีเทียน จะมีเนื้อสีผสมไข ลักษณะเป็น

แท่ง คล้ายชอล์กเมื่อใช้แล้วเหมือนมีไขเคลือบกระดาษอยู่ มีปริมาณเนื้อสีอยู่เพียง เล็กน้อย มีคุณสมบัติในการกันน้ำไม่ให้ ซึมผ่าน ใช้เสร็จแล้วเก็บเรียงใส่กล่องให้ เรียบร้อย

4. สีชอล์ก มีลักษณะคล้ายสีเทียน แต่มี

ปริมาณ เนื้อสีมากกว่า ภาพที่ระบายด้วยสีชอล์กจะมีสีสดใสกว่าสีเทียน และมีพื้นผิวที่ขรุขระ ตามปริมาณของเนื้อสี ใช้เสร็จแล้ว เก็บเรียงใส่กล่องให้เรียบร้อย

5. สีน้ำ มีคุณสมบัติโปร่งใส ใช้น้ำเป็นตัว ผสม มีวิธีระบายได้หลายวิธี ไม่ควรผสมสีขาวเพราะจะทำให้สีขึ้น ใช้ระบายสีเมื่อจะใช้ให้บีบสีออกมา ผสมน้ำก่อน ใช้เสร็จแล้วให้ปิดฝาหลอดจนแน่น แล้วเก็บเรียงใส่กล่องให้เรียบร้อย

6. สีโปสเตอร์ เป็นสีทึบแสง เวลาใช้ต้องผสมน้ำควรผสมน้ำในปริมาณที่เหมาะสมไม่เหลวหรือข้นเกินไป เพื่อให้สีเรียบหลังระบายเสร็จ ใช้เสร็จแล้ว ให้ปิดฝาจานสนิทก่อนนำไปเก็บเพื่อป้องกันสีแห้ง

7. สีเมจิก มีหลายสีสามารถใช้เขียนหรือระบายได้ตามใจชอบ ใช้เสร็จแล้วรีบปิดฝาป้องกันสีแห้ง แล้วเก็บเรียงใส่กล่องให้เรียบร้อย

8. พู่กัน ใช้สำหรับผสมสีและระบายสีน้ำ หรือ สีโปสเตอร์ ใช้เสร็จแล้วล้างขนพู่กันให้สะอาด ลูบปลายขนให้เรียบแหลม ทิ้งไว้ให้แห้ง แล้วนำไปเก็บ ควรวางพู่กันให้ปลายพู่กันชี้ขึ้นหรือวางไว้ใน กล่อง เพื่อไม่ให้ปลายพู่กันบิดงอ

9. จานสี ใช้แบ่งสีจากหลอดหรือขวด และ ใช้ผสมสี ควรมีช่องผสมสีมากพอสมควร ใช้เสร็จแล้ว ล้างให้สะอาด เช็ดให้แห้งแล้วนำไปเก็บ

10. ยางลบ ใช้สำหรับลบเส้นดินสอ ใช้เสร็จแล้ว ควรทำความสะอาดโดยใช้น้ำถูสิ่งสกปรกที่ ติดอยู่ออก เก็บใส่กล่องให้เรียบร้อย

11. กระดาษ กระดาษที่ใช้สำหรับวาดภาพ ระบายสี มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น - กระดาษ หนา 80 แกรม เหมาะสำหรับใช้วาดเส้นด้วยดินสอ สีไม้ - กระดาษหนา 200 แกรม (กระดาษ 100 ปอนด์) มีทั้งพื้นผิวเรียบ พื้นผิวหยาบ พื้นผิวหยาบ เหมาะสำหรับระบายด้วยสีน้ำ สีโปสเตอร์ สีชอล์ก เป็นต้น ไม่ควรเก็บด้วยวิธีการหัก พับ หรืองอ เพราะ จะทำให้กระดาษเสียรูปทรง

ความหมายของเส้น

เส้น (line) หมายถึง รอยขีดเขียนด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่สร้างให้ปรากฏบนพื้นระนาบ หรือการนำจุดมาเรียงต่อกัน เป็นจำนวนมาก โดยมีความยาวและทิศทาง

ชนิดของเส้น

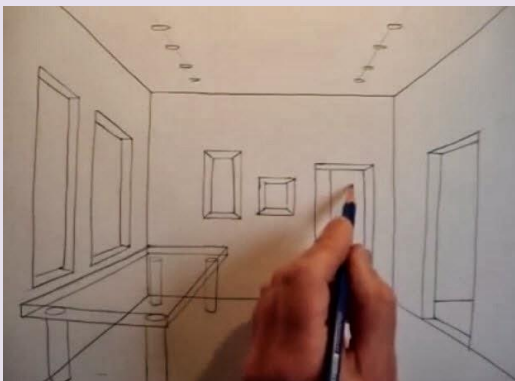
เส้นแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. เส้นที่เขียนด้วยเครื่องมือ
2. เส้นที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ
3. เส้นที่เกิดจากอารมณ์ ความรู้สึก

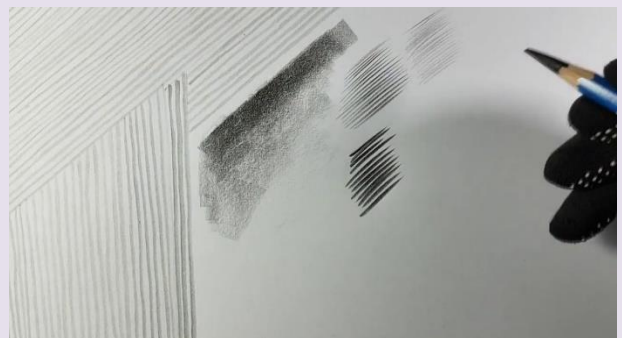

1. เส้นที่เขียนด้วยเครื่องมือ

หมายถึง เส้นที่ถูกสร้างขึ้นโดย การขีด เขียนด้วยเครื่องมือบนพื้นระนาบ แสดงให้เห็นเป็น รูปแบบต่างๆ เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง

- เส้นที่สร้างด้วยเครื่องมือมีลักษณะความสวยงามแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับ เครื่องมือที่ใช้ เช่น ดินสอ พู่กัน สีไม้ สีเทียน เป็นต้น

- เส้นในธรรมชาติมีจังหวะ ลีลาที่สวยงาม
แตกต่างกันไปมากมาย การรู้จักสังเกตและเรียนรู้
จะเป็นแรงบันดาลใจในการนำเส้นในธรรมชาติ
มาสร้างสรรค์งานศิลปะได้

2. เส้นที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หมายถึง
เส้นที่เห็นปรากฏ ตามธรรมชาติ เช่น ลักษณะของ
พืชที่เป็นเถาเลื้อย เส้นของ กิ่งไม้ เส้นใบไม้
และใยแมงมุม เป็นต้น

3. เส้นที่เกิดขึ้นจากอารมณ์ ความรู้สึก
หมายถึง เส้นที่เกิดจาก การลากโยงในความคิด
อารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการ

ลักษณะของเส้น

เส้นเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการ สร้างสรรค์งานศิลปะ เส้นสามารถแสดงให้เห็น ความหมายของภาพและความรู้สึกตามลักษณะของเส้น เส้นที่เป็นพื้นฐานได้แก่ เส้นตรงและเส้นโค้ง จากเส้นตรงและเส้นโค้งสามารถนำมาสร้างให้เกิดเป็น เส้นใหม่ที่ให้ความรู้สึกต่างกันไป ดังนี้

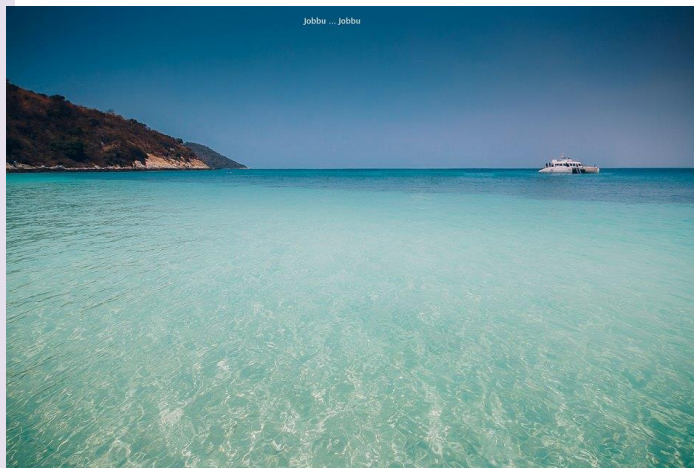
1. เส้นตรงแนวตั้ง

เส้นตรงแนวตั้ง หมายถึง เส้นที่ลากตั้ง ลงมา หรือลากขึ้นไปจากระดับพื้น ให้ความรู้สึก มั่นคง แข็งแรง มีระเบียบ เช่น ตึกสูงๆที่ดูสง่างาม ต้นไม้ที่ดูสูงเด่น

2. เส้นตรงแนวนอน

เส้นตรงแนวนอน หมายถึง เส้นที่ ลากขนานกับพื้น ให้ความรู้สึกที่ราบเรียบ สงบนิ่ง กว้าง เช่น พื้นสนามที่ราบเรียบ ทะเลที่สงบนิ่ง

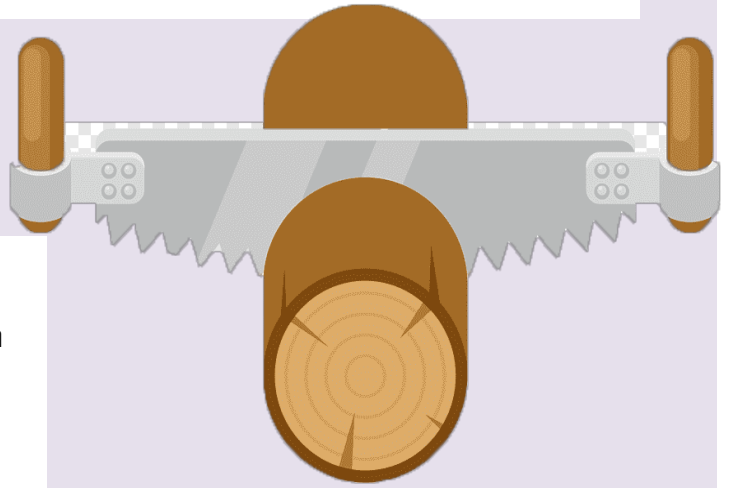

3. เส้นตรงแนวเฉียง

เส้นตรงแนวเฉียง หรือ เส้นทแยง หมายถึง เส้นที่มีทิศทางพุ่งไปในแนวเฉียงกับ ระดับพื้น ให้ความรู้สึกไม่หยุดนิ่ง เคลื่อนไหว และไม่มั่นคง

4. เส้นหยัก

เส้นหยัก หรือ เส้นซิกแซก หมายถึง เส้นที่ลากเฉียงขึ้นและลงสลับกัน เหมือนฟันปลา ให้ความรู้สึกตื่นเต้น ไม่สงบนิ่ง รุนแรง อันตราย

5. เส้นโค้ง

เส้นโค้ง หมายถึง เส้นที่มีทิศทางใน ลักษณะโค้ง ให้ความรู้สึก อ่อนโยน อ่อนช้อย นุ่มนวล สวยงาม ร่าเริง

6. เส้นขดกันหอย

เส้นขดกันหอย หมายถึงการลากเส้น เส้นเดียวให้เป็นวงกลมหรือวงรี ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว ไม่แน่นอน วากวน สับสน

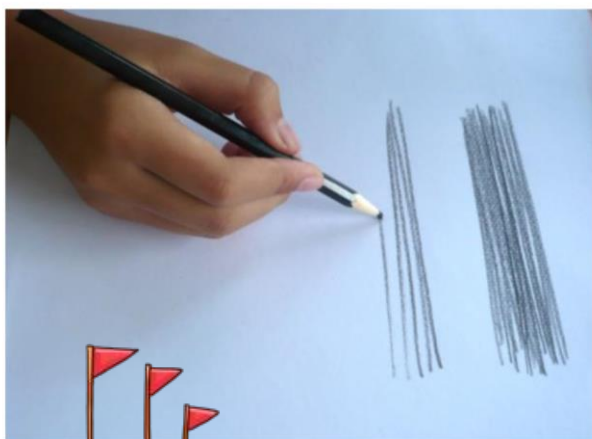

พื้นฐานการวาดเส้น

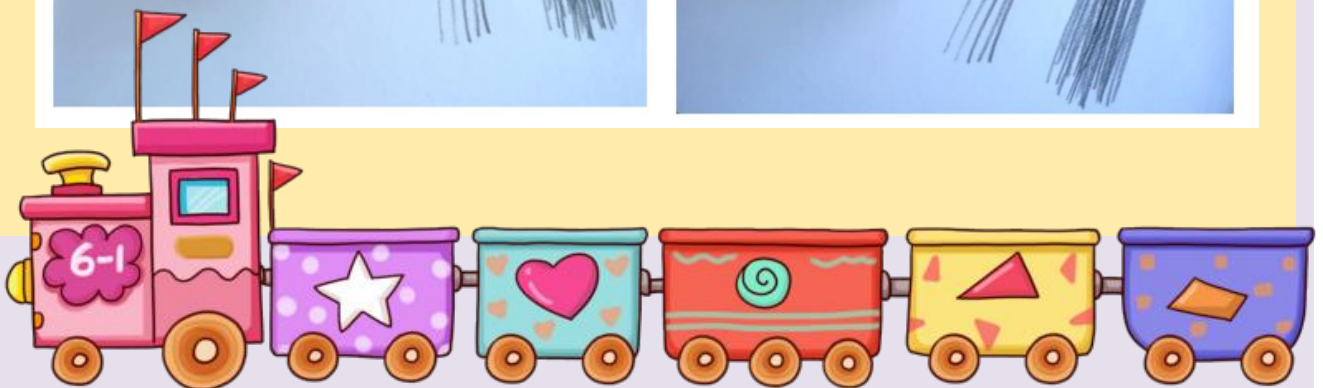
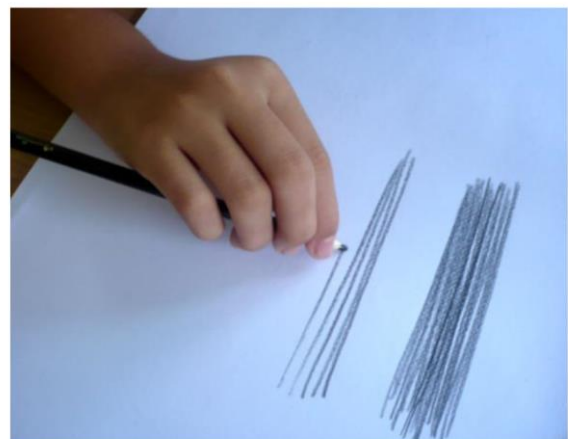
พื้นฐานการวาดเส้น สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ คือ วิธีการจับดินสอ เพราะการจับดินสอในแต่ละลักษณะนั้น มีผลกับผลงานที่แตกต่างกัน รวมทั้งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างผลงานในระดับสูงต่อไป

การจับดินสอ

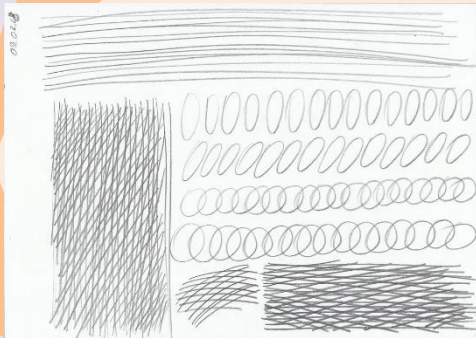
1. จับแบบทั่วไป

2. จับแบบใช้นิ้วทุกนิ้วสัมผัส

การฝึกวาดเส้น

จับดินสอด้วยความมั่นใจ แล้ววาดเส้นตามลูกศร แสดงทิศทางลงบนกระดาษ โดยการเคลื่อนมือไปตามทิศทางของเส้น เมื่อวาดเส้นแรกแล้วให้วาดทับในตำแหน่งเดิมเพื่อความแม่นยำ เมื่อวาดทับกันหลายๆครั้ง เส้นจะหนาขึ้น ให้

การวาดเส้นเป็นภาพ

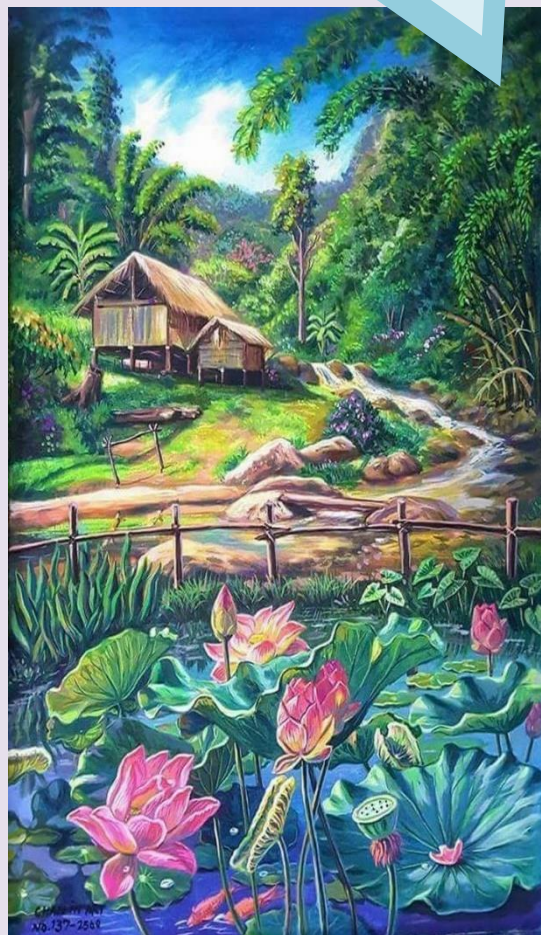
การวาดเส้นเป็นภาพ เป็นการสร้างภาพโดยนำเส้นลักษณะต่างๆ มาต่อเติมหรือประกอบกัน จนเกิดเป็นภาพตาม จินตนาการ

การวาดเส้นลักษณะต่างๆ เป็นภาพตามจินตนาการ

ขั้นตอนการวาดภาพ

1. ออกแบบและร่างภาพ
2. ใส่รายละเอียดลายเส้น
3. ระบายสีและตกแต่งภาพให้สวยงาม
4. ตรวจสอบรายละเอียด และความสวยงาม

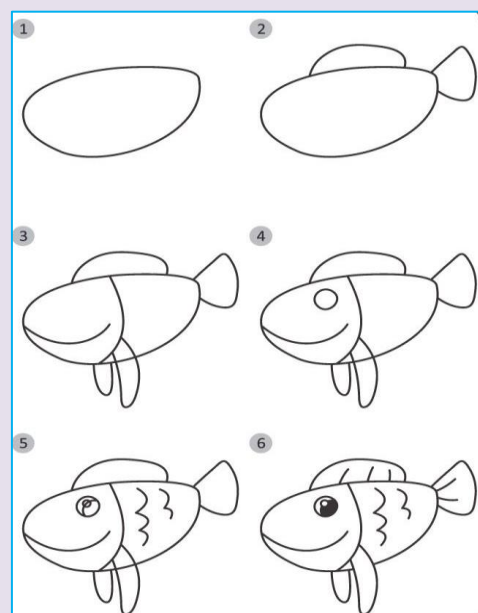
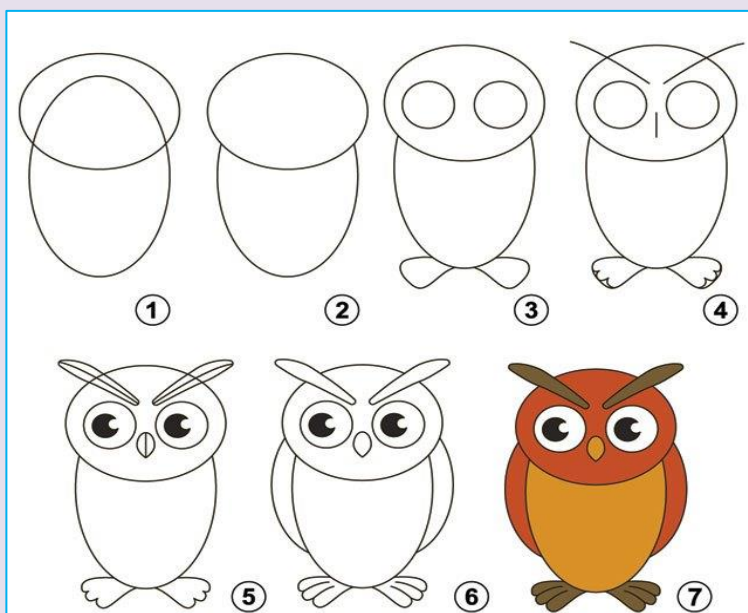
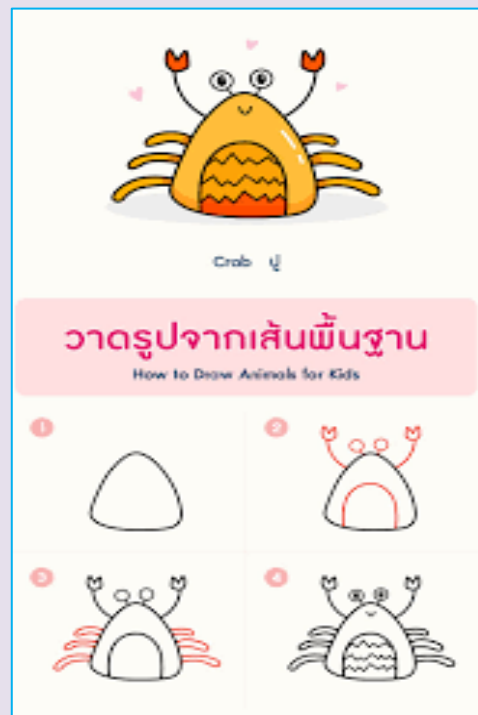
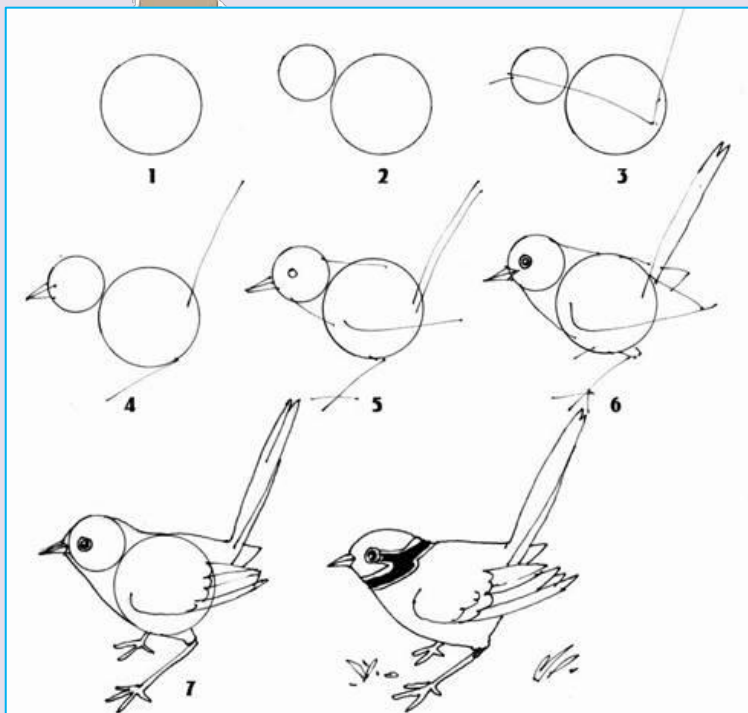

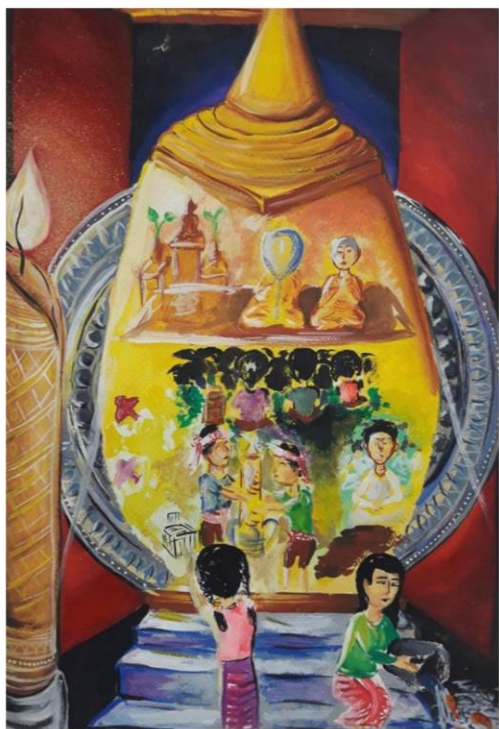
ที่มา : <https://flipartsclassroomthailand.wordpress.com>

การวาดเส้นเป็นภาพ

การวาดเส้นเป็นภาพ เป็นการสร้างภาพโดยนำเส้น ลักษณะต่าง ๆ มาต่อเติมหรือประกอบกัน จนเกิดเป็นภาพตามจินตนาการ

เด็กหญิงสรสวดี ลีมตระกูล ม2/1
รางวัลชมเชยวันเยาวชน ปี62

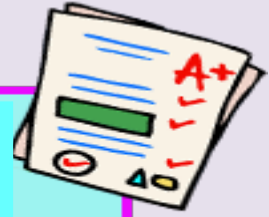
เด็กชายพัชรพล บุญทริก ชั้น ม1/2
เข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์วิสาขบูชา ปี62

เด็กหญิงภาณุวรรณ การพงษ์ ม1/1 รางวัลที่ 2
การประกวดวาดภาพระดับเทศบาล ปี62

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 1

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูก
และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

1.ทัศนธาตุ หมายถึง ส่วนประกอบของที่มองเห็นในงานทัศนศิลป์
เช่น จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง แสง เงา พื้นผิว สี เป็นต้น
2.การวาดภาพระบายสีหมายถึง การขีด ขีด เขียน ระบายสีชนิดต่าง ๆ
3.งานทัศนศิลป์เกิดจากการใช้ทัศนธาตุต่างๆประกอบกัน
4.การวาดภาพของมนุษย์โบราณไม่ระบายสี
5.มนุษย์สมัยก่อนวาดภาพเพื่อบอกเล่าเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
6.การวาดเส้นเป็นพื้นฐานในการวาดภาพ
7.การใช้เส้นขีดกันหอยเพื่อแสดงความรู้สึกมีนง
8.จุดหลายจุดสามารถทำให้เกิดเป็นเส้นได้
9.เส้นหยักคือเส้นที่แสดงถึงความมั่นคง ความสงบนิ่ง
10.ภาพทะเลสงบนิ่งควรวาดด้วยเส้นนอน

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 2

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

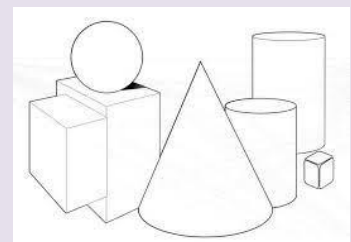
ให้นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้แล้วนำทัศนธาตุต่อไปนี้ จุด รูปร่าง รูปทรง เส้น แสงเงาและสี ที่เป็นส่วนประกอบหลักของภาพ เติมใต้ภาพให้ถูกต้อง

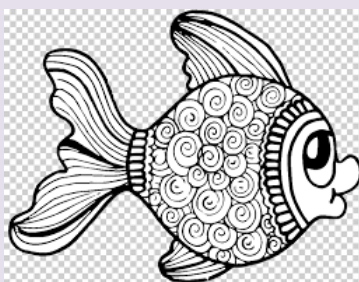
.....

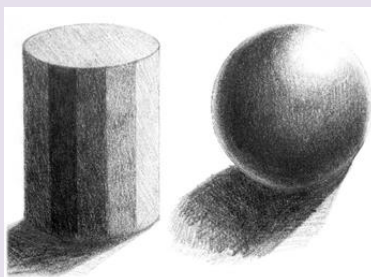
.....

.....

.....

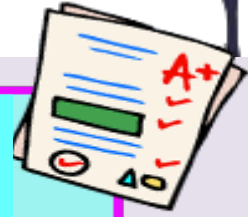
.....

.....

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 3

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1

ทัศนธาตุ

หมายถึง

2

การวาดภาพระบายสี

หมายถึง

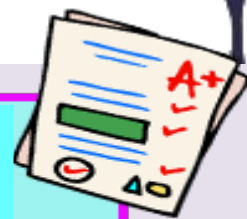
3

เส้น (line)

หมายถึง

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 4

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวาดเส้นลักษณะต่าง ๆ เป็นภาพตามจินตนาการ

ให้นักเรียนวาดเส้นลักษณะต่าง ๆ เป็นภาพตามจินตนาการ พร้อมระบายสีให้สวยงามและตั้งชื่อภาพ

ดีมาก

ดี

ปานกลาง

พอใช้

ปรับปรุง

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระวิชาศิลปะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยกาเครื่องหมาย X หน้าตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 ดินสอมีการใช้งานในการวาดภาพระบายสีอย่างไร

ก ลบภาพ

ข ร่างภาพ

ค ระบายสี

ง วัดขนาด

2 ข้อความใดหมายถึงการวาดภาพระบายสี

ก การมัดย้อมสี

ข การแกะสลักเป็นลวดลาย

ค การชุบ ชีด เขียน ระบายสี

ง การพิมพ์ภาพด้วยสีชนิดต่าง ๆ

3 เส้นมีความหมายว่าอย่างไร

ก ก. จุดที่กระจายหลายทิศทาง ข. 2 มิติ

ข การลากเส้นเป็นภาพ

ค การขีดหรือลากเส้นให้บรรจบกัน

ง การลาก ขีดเขียนไปตามทิศทางที่ต้องการ

4 ถ้าต้องการวาดภาพระบายสีที่สื่อถึงความสงบนิ่ง ควรใช้เส้นใดเป็นส่วนประกอบหลัก

ก เส้นโค้ง

ข เส้นหยัก

ค เส้นขดก้นหอย

ง เส้นตรงแนวนอน

5 ภาพวาดระบบสีที่มีเส้นขดก้นหอยเป็นส่วนประกอบหลักของภาพให้ความรู้สึกอย่างไร

ก วกวน

ข ยุ่งเหยิง

ค ไม่นั่นคง

ง ไม่เป็นระเบียบ

6 เส้นมีความหมายอย่างไร

ก จุดที่กระจายหลายทิศทางทาง	ข การขีดหรือลากเส้นให้บรรจบกัน
ค การลากเส้นเป็นภาพ 2 มิติ	ง การลากขีดเขียนไปตามทิศทางที่ต้องการ

7 จากภาพลักษณะเส้นตรงของต้นไม้ให้ความรู้สึกอย่างไร

ก วากวน	ข ยุ่งเหยิง
ค มั่นคง	ง ราบเรียบ

8 การวาดภาพเพื่อแสดงความเป็นเอกภาพให้เห็นเด่นชัด คือข้อใด

ก การนำเอารูปลักษณะที่เหมือนกันมา
รวมกลุ่มโดยให้มีการสัมผัสกันและทับซ้อน
กันอย่างงดงาม	ข การนำเอารูปร่าง รูปทรง สีเหลี่ยม
สามเหลี่ยมและทรงกลมมาจัดเป็นกลุ่มก้อน
ซ้อนกัน
ค การจัดภาพที่ใช้พื้นที่ว่าง พื้นผิว น้ำหนัก
อ่อน-แก่ให้เกิดความสวยงาม	ง การจัดภาพโดยเน้นการใช้สีทั้งกลมกลืนและ
ตัดกัน

9 สีที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์หรือทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ถูกต้องตรงกับข้อใด

ก สีเทา ให้ความรู้สึกเศร้าโศก เหงา น่ากลัว	ข สีเขียว ให้ความรู้สึกสดชื่น เจริญเติบโต
ปลอดภัย
ค สีเหลือง ให้ความรู้สึกอันตราย ร้อนแรง
ตื่นเต้น	ง สีขาว ให้ความรู้สึกสว่าง สดใส ศรัทธา
น่าเคารพ

10 การวาดภาพที่มีการตัดเส้น หรือวาดเส้นนิยมใช้กับงานในข้อใด

ก ภาพทัศนเหมือนจริง	ข ภาพแสดงเหตุการณ์สำคัญ
ค ภาพประกอบนิทาน หรือละคร	ง ภาพที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ ผสมกัน

บรรณานุกรม

- กาญจนา ภาคสุวรรณและคณะ. (2541). **ศิลปะกับชีวิต 3-4**. กรุงเทพฯ. วัฒนาพานิช.
- จิรพันธ์ สมประสงค์. (2546). **ศิลปะ**. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- จิรพันธ์ สมประสงค์. (2546). **ศิลปะประจำชาติ**. กรุงเทพฯ: โอ. เอส.พริ้นติ้ง, 2532
- ชะลูด นิ่มเสมอ. (2557). **องค์ประกอบของศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2546). **คู่มือจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: ทัศนศิลป์**.
กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2546). **ทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุชาติ เกาทอง และคณะ. (2545). **ศิลปทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุชาติ เกาทอง และคณะ. (2546). **ศิลปะทัศนศิลป์ (ม.4-ม.6)**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

แหล่งสืบค้นข้อมูล

ทัศนธาตุกับการวาดภาพระบายสี (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<http://องค์ประกอบศิลป์.blogspot.com/2009/06/blog-post.html>

(วันที่สืบค้นข้อมูล 5 มีนาคม 2561)

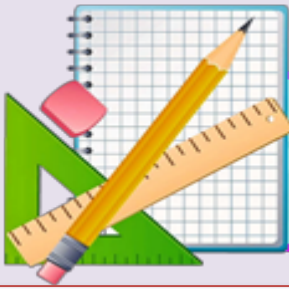
หลักการจัดองค์ประกอบพื้นฐาน (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<http://staffzone.amnuaysilpa.ac.th/element%20of%20the%20music.html>

(วันที่สืบค้นข้อมูล 5 มีนาคม 2558)

ภาคผนวก

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 1

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูก
และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

1. /ทัศนธาตุ หมายถึง ส่วนประกอบของที่มองเห็นในงานทัศนศิลป์
เช่น จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง แสง เงา พื้นผิว สี เป็นต้น
2. /การวาดภาพระบายสีหมายถึง การขีด ขีด เขียน ระบายสีชนิดต่าง ๆ
3. /งานทัศนศิลป์เกิดจากการใช้ทัศนธาตุต่างๆประกอบกัน
4. Xการวาดภาพของมนุษย์โบราณไม่ระบายสี
5. /มนุษย์สมัยก่อนวาดภาพเพื่อบอกเล่าเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
6. /การวาดเส้นเป็นพื้นฐานในการวาดภาพ
7. /การใช้เส้นขดกันหอยเพื่อแสดงความรู้สึกมีนง
8. /จุดหลายจุดสามารถทำให้เกิดเป็นเส้นได้
9. Xเส้นหยักคือเส้นที่แสดงถึงความมั่นคง ความสงบนิ่ง
10. /ภาพทะเลสงบนิ่งควรวาดด้วยเส้นนอน

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 2

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

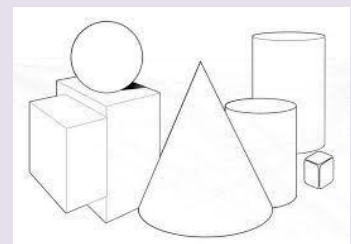
ให้นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้แล้วนำทัศนธาตุต่อไปนี้ จุด รูปร่าง รูปทรง เส้น แสงเงาและสี ที่เป็นส่วนประกอบหลักของภาพ เติมได้ภาพให้ถูกต้อง

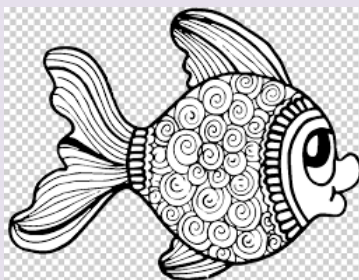
รูปร่าง

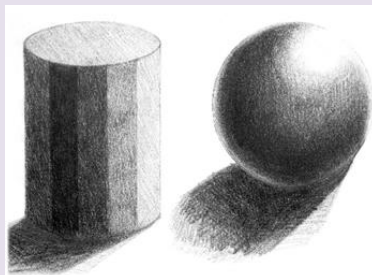
จุด

รูปทรง.

เส้นโค้ง

เงา

สี

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 3

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1

ทัศนธาตุหมายถึง ส่วนประกอบของการมองเห็นในงานทัศนศิลป์ หรือส่วนประกอบของการวาดภาพพระบายสี ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง รูปทรงแสงเงา สี บริเวณว่าง และพื้นผิว เป็นต้น การนำมาประกอบกันได้สัดส่วนที่เหมาะสม ทำให้เกิดคุณค่าความงามทางศิลปะ

2

การวาดภาพพระบายสีหมายถึง การขีด เขียน ระบายสีชนิดต่างๆด้วยวิธีการต่างๆกัน มีลักษณะสองมิติ คือ กว้างและยาว ส่วนสามมิติ คือ ความตื้นลึก นัยอยู่ที่ความรู้สึกของผู้ที่ได้ชมภาพนั้นๆ เป็นการถ่ายทอดความงาม อารมณ์ ความรู้สึกลงบนกระดาษ ผ้าใบ ไม้อัด หรือวัสดุอื่นๆ เป็นต้น

3

เส้น (line) หมายถึง รอยขีดเขียนด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างให้ปรากฏบนพื้นระนาบ หรือการนำจุดมาเรียงต่อกันเป็นจำนวนมาก โดยมีความยาวและทิศทาง

กิจกรรมเสริมทักษะที่ 4

กลุ่มที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวาดเส้นลักษณะต่าง ๆ เป็นภาพตามจินตนาการ

ให้นักเรียนวาดเส้นลักษณะต่าง ๆ เป็นภาพตามจินตนาการ พร้อมระบายสีให้สวยงามและตั้งชื่อภาพ

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ดีมาก

ดี

ปานกลาง

พอใช้

ปรับปรุง

เอกสารประกอบการเรียน เรื่องความรู้พื้นฐานงานศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตอนที่ 3 ทัศนธาตุและพื้นฐานการวาดภาพระบายสี

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.					1.				
2.					2.				
3.					3.				
4.					4.				
5.					5.				
6.					6.				
7.					7.				
8.					8.				
9.					9.				
10.					10.				
คะแนนเต็ม 10 คะแนน				ได้	คะแนนเต็ม 10 คะแนน				ได้

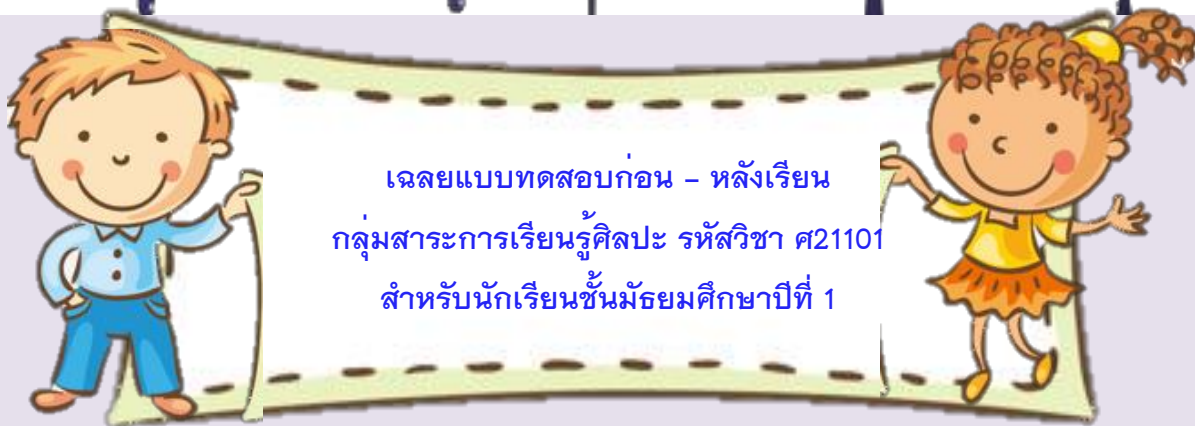
เกณฑ์การประเมิน

9-10 ข้อ	ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก
7-8 ข้อ	ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ดี
5-6 ข้อ	ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ พอใช้
ต่ำกว่า 5	ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ ปรับปรุง

คะแนนเต็ม	10 คะแนน
คะแนนที่ได้	
รวม	
คิดเป็นร้อยละ	

สรุปผลการเรียน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

หมายเหตุ เกณฑ์การผ่านร้อยละ 80 (ตอบถูก 8 ข้อ ใน 10 ข้อ)

โชคดีค่ะ

ข้อ	เฉลย
1	ค
2	ข
3	ง
4	ง
5	ง
6	ข
7	ก
8	ง
9	ค
10	ข
รวม	

ข้อ	เฉลย
1	ข
2	ค
3	ง
4	ง
5	ก
6	ง
7	ค
8	ก
9	ง
10	ค
รวม	

